

УДК 581.9: 712.41

Н. Б. Грицай

ДЕНДРОФЛОРА РІВНЕНСЬКОГО ПАРКУ КУЛЬТУРИ І ВІДПОЧИНКУ ІМЕНІ Т. Г. ШЕВЧЕНКА

У статті проаналізовано видовий склад дендрофлори парку культури і відпочинку імені Т. Г. Шевченка. Визначено, що деревні рослини парку належать до двох відділів, 31 родини і 59 родів. *Pinophyta* представлені 3 родинами і 10 родами, а *Magnoliophyta* – 28 родинами і 49 родами. Більшість видів (65,8%) інтродуковані з різних частин світу (Північної Америки, Далекого Сходу, Південної Європи, Середньої Азії). До Червоної книги України занесено 4 види: *Syringa josikaea* J. Jacq. ex Rchb., *Larix polonica* Racib. ex Wóycicki, *Paeonia suffruticosa* Andrews, *Taxus baccata* L.

Ключові слова: зелені насадження, парки, дендрофлора, видовий склад, аборигенні види, інтродуковані види, таксономічний аналіз, Червона книга.

Постановка проблеми. Зелені насадження, що входять до складу сучасного міста, відіграють значну роль у формуванні його архітектурного вигляду, а також покращують санітарно-гігієнічні умови життя людей. Крім того, дендрофлора має велике психологічне значення, адже під час спілкування людини з природою зменшується втома і нервові збудження. Великим є естетичне та дидактичне значення зелених насаджень.

Місто Рівне не даремно називають містом зелені та квітів, адже лише в центрі розташовано відразу декілька великих парків (парк культури та відпочинку імені Т. Г. Шевченка, парк Молоді, гідропарк).

Серед парків і скверів міста Рівного найбільшим видовим різноманіттям відзначається парк культури і відпочинку імені Т. Г. Шевченка.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Суттєвий внесок у вивчення дендрофлори різних регіонів України зробили своїми працями В. Гнезділова (Передкарпаття), Н. Дерев'яноко (Північне Причорномор'я), Л. Коцун (Волинь), О. Спрягайло (Середнє Подніпров'я), В. Черняк (Волино-Поділля), І. Потапенко (Східний район Південного берега Криму) та ін.

Дендрофлору парків та скверів різних міст і селищ України досліджували Т. Панасенко (парки Полтавщини) [1], В. Немерцалов (дендрофлора міста Одеси) [2], В. Бессонова, С. Ситнік, О. Іванченко (парки Дніпропетровська) [3;4]; Н. Сиплива (парки Вінниччини) [5], О. Орлов, В. Харчишин (парки Житомира) [6], А. Чонгова (парки Запорізької області) [7], Р. Дудин (Парки Львівщини) [8], Я. Гончаренко, О. Марчук (парки Харківщини) [9; 10] та ін.

Проте дендрофлора парків Рівненщини загалом та м. Рівного зокрема ще не була об'єктом спеціальних наукових досліджень.

Мета статті – проаналізувати видовий склад дендрофлори Рівненського парку культури і відпочинку ім. Т. Г. Шевченка.

Методи дослідження – польові (маршрутний і стаціонарний), біоморфологічні, візуальні.

Інвентаризацію наявних насаджень проводили методом маршрутних обстежень. Ідентифікацію видів здійснено за визначниками деревних рослин [11; 12–14]. Латинські назви та номенклатуру таксонів приймали з урахуванням матеріалів довідників «Дендрофлора України [12–14].

Виклад основного матеріалу. Рівненський парк культури та відпочинку імені Тараса Шевченка розташований у центрі міста Рівне і є визначною пам'яткою садово-паркового мистецтва державного значення.

Унікальністю парку культури та відпочинку є те, що збережений первісний природний ландшафт, різна експозиція, крутизна та рівень зволоженості ґрунтів дають змогу поєднувати види рослин різних екологічних груп. Завдяки цій особливості рослинний світ парку налічує понад 160 видів дерев і чагарників. Вік окремих дерев сягає 150–200 років.

Усього у парку налічується біля 5540 дерев і 14200 кущів. Переважна кількість видів деревних рослин належать до відділу Покритонасінні (*Magnoliophyta*). Проте зустрічаються й різноманітні представники відділу Голонасінні (*Pinophyta*), які належать до класу Хвойні (*Pinopsida*).

За результатами проведеного дослідження встановлено, що дендрофлора парку Т. Г. Шевченка нараховує 59 родів і 31 родину. Співвідношення між *Magnoliophyta* і *Pinophyta* наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Співвідношення між *Pinophyta* і *Magnoliophyta* у дендрофлорі Рівненського парку культури і відпочинку імені Т. Г. Шевченка

Відділ	Кількість родин	% від загальної їх кількості	Кількість родів	% від загальної їх кількості
<i>Pinophyta</i>	3	9,68	10	16,95
<i>Magnoliophyta</i>	28	90,32	49	83,05

Хвойні рослини є важливим компонентом зелених насаджень парку. Загалом, у зеленому будівництві використано 26 видів *Pinopsida*, що належать до трьох родин: соснові (*Pinaceae*), тисові (*Taxaceae*) і кипарисові (*Cupressaceae*).

У парку представлено десять родів: *Pinus*, *Picea*, *Abies*, *Larix*, *Taxus*, *Juniperus*, *Thuja*, *Platycladus*, *Pseudotsuga*, *Chamaecyparis*. На Рівненщині зростає лише три аборигенних види хвойних: *Picea abies* (L.) Karsten, *Pinus silvestris* L., *Juniperus communis* L.

Для того, щоб компенсувати бідність місцевої дендрофлори хвойних, в озелененні широко використовують інтродуковані види: *Picea pungens* Engelm., *Pinus banksiana* Lamb., *Pinus strobus* L., *Juniperus sabina* L. та ін. Екзотичні види значно урізноманітнюють зелені насадження, створюють кращий естетичний ефект і в багатьох випадках є більш стійкими порівняно з аборигенними видами. Кількість інтродукованих видів *Pinophyta* в Рівненському парку культури і відпочинку імені Т. Г. Шевченка становить 84,6%. Серед хвойних рослин домінуючими є *Picea abies* (L.) H.Karst., *Thuja occidentalis* L., *Picea pungens* Engelm., *Juniperus sabina* L.

Детальніше інформацію про представників відділу *Pinophyta* представлено в табл. 2.

Покритонасінні рослини представлені 28 родинами і 49 родами. Відзначаються видовим різноманіттям родини Розові (*Rosaceae*), Вербові (*Salicaceae*), Березові (*Betulaceae*), Маслинові (*Oleaceae*). Невелику кількість видів нараховують родини В'язові (*Ulmaceae*), Жимолостеві (*Caprifoliaceae*), Деренові (*Cornaceae*), Бруслинові (*Celastraceae*). Єдиним видом представлені родини Самшитові (*Buxales*), Сумахові (*Anacardiaceae*), Рутові (*Rutaceae*), Симарубові (*Simaroubaceae*), Платанові (*Platanaceae*), Маслинкові (*Elaeagnaceae*). Детальніше інформацію про представників *Magnoliophyta* подано в табл. 3.

Більшість рослин парку – інтродуценти (65,8%), представлені такими видами, як: ялина колюча, ялина Енгельмана, сосна Веймутова, дугласія (псевдотсуга) Мензіса, катальпа бігніонієвидна, клен ясенелистий, дуб червоний, робінія звичайна, сніжноягідник білий (Північна Америка), бархат амурський, карагана дерев'яниста

(Далекий Схід), форзиція європейська, каштан їстівний, гіркокаштан звичайний, або каштан кінський, самшит вічнозелений (Південна Європа), біота східна, айлант високий, півонія деревовидна, хеномелес японський (Японія та Китай), бузок амурський, обліпіха крушиновидна, горіх волоський (Середня Азія). За результатами проведеного дослідження встановлено, що найбільше видів походить з Північної Америки, а найменше в парку південноєвропейських видів.

Таблиця 2

Таксономічний аналіз хвойних рослин Рівненського парку культури і відпочинку імені Т. Г. Шевченка

№ з/п	Родина	Кількість родів	Назви родів	Кількість видів	Назви видів
1	<i>Taxaceae</i>	1	<i>Taxus</i>	2	<i>Taxus baccata</i> <i>Taxus media</i>
2	<i>Cupressaceae</i>	4	<i>Platycladus</i>	9	<i>Platycladus orientalis</i> (<i>Biota orientalis</i>)
			<i>Thuja</i>		<i>Thuja occidentalis</i> <i>Thuja plicata</i>
			<i>Juniperus</i>		<i>Juniperus communis</i> <i>Juniperus sabina</i> <i>Juniperus horizontalis</i> <i>Juniperus virginiana</i>
			<i>Chamaecyparis</i>		<i>Chamaecyparis pisifera</i> <i>Chamaecyparis lawsoniana</i>
3	<i>Pinaceae</i>	5	<i>Larix</i>	15	<i>Larix decidua</i> <i>Larix polonica</i>
			<i>Pseudotsuga</i>		<i>Pseudotsuga menziesii</i>
			<i>Pinus</i>		<i>Pinus nigra</i> <i>Pinus banksiana</i> <i>Pinus peuse</i> <i>Pinus sylvestris</i> <i>Pinus strobes</i> <i>Pinus wallichiana</i> <i>Pinus rigida</i>
			<i>Picea</i>		<i>Picea abies</i> <i>Picea pungens</i> <i>Picea engelmannii</i> <i>Picea schrenkiana</i>
			<i>Abies</i>		<i>Abies alba</i> Mill.

Таблиця 3

Таксономічний аналіз покритонасінних рослин Рівненського парку культури і відпочинку імені Т.Г.Шевченка

№ з/п	Родина	Кількість родів	Назви родів	Кількість видів	Приклади видів
1	2	3	4	5	6
1	<i>Magnoliaceae</i>	1	<i>Magnolia</i>	1	<i>Magnolia Soulangeana</i>
2	<i>Berberidaceae</i>	2	<i>Berberis</i>	3	<i>Berberis vulgaris</i> <i>Berberis thunbergii</i>
			<i>Mahonia</i>		<i>Mahonia agguifolium</i>
3	<i>Ulmaceae</i>	1	<i>Ulmus</i>	2	<i>Ulmus pumila</i> <i>Ulmus foliacea</i>
4	<i>Celtidaceae</i>	1	<i>Celtis</i>	1	<i>Celtis occidentalis</i>
5	<i>Fagaceae</i>	3	<i>Fagus</i>	4	<i>Fagus sylvatica</i>
			<i>Quercus</i>		<i>Quercus robur</i> <i>Quercus rubra</i>
			<i>Castanea</i>		<i>Castanea sativa</i>
6	<i>Salicaceae</i>	2	<i>Salix</i>	8	<i>Salix alba</i> <i>Salix caprea</i>
			<i>Populus</i>		<i>Populus tremula</i> <i>Populus nigra</i> <i>Populus simonii</i> <i>Populus alba</i> <i>Populus pyramidalis</i> <i>Populus deltoides</i>
7	<i>Betulaceae</i>	4	<i>Alnus</i>	8	<i>Alnus glutinosa</i>
			<i>Betula</i>		<i>Betula verrucosa</i> <i>Betula pubescens</i> <i>Betula costata</i> <i>Betula papyrifera</i>
			<i>Carpinus</i>		<i>Carpinus betulus</i>
			<i>Corylus</i>		<i>Corylus colurna</i> <i>Corylus avellana</i>
8	<i>Tiliaceae</i>	1	<i>Tilia</i>	2	<i>Tilia cordata</i> <i>Tilia platyphyllos</i>
9	<i>Rhamnaceae</i>	1	<i>Rhamnus</i>	1	<i>Rhamnus cathartica</i>
10	<i>Oleaceae</i>	4	<i>Syringa</i>	7	<i>Syringa vulgaris</i> <i>Syringa josikaea</i> <i>Syringa amurensis</i>
			<i>Fraxinus</i>		<i>Fraxinus excelsior</i> <i>Fraxinus chinensis</i>
			<i>Forsythia</i>		<i>Forsythia europae</i>
			<i>Ligustrum</i>		<i>Ligustrum vulgare</i>
11	<i>Caprifoliaceae</i>	1	<i>Symphoricarpos</i> <i>Lonicera</i>	3	<i>Symphoricarpos albus</i> <i>Lonicera tatarica</i> <i>Lonicera caprifolium</i>

12	<i>Adoxaceae</i>	1	<i>Viburnum</i>	2	<i>Viburnum lantana</i> <i>Viburnum opulus</i>
13	<i>Fabaceae</i>	3	<i>Robinia</i> <i>Caragana</i> <i>Laburnum</i>	3	<i>Robinia pseudoacacia</i> <i>Caragana arborescens</i> <i>Laburnum anagyroides</i>
14	<i>Rosaceae</i>	8	<i>Spiraea</i>	17	<i>Spiraea salicifolia</i> <i>Spiraea japonica</i> <i>Spiraea media</i> <i>Spiraea vanhouttei</i> <i>Spiraea opulifolius</i>
			<i>Sorbus</i>		<i>Sorbus aucuparia</i> <i>Sorbus intermedia</i> <i>Aronia melanocarpa</i> <i>Sorbus torminalis</i>
			<i>Prunus</i>		<i>Prunus cerasifera</i> <i>Pissardii</i> <i>Prunus padus</i>
			<i>Rosa</i>		<i>Rosa canina</i> <i>Rosa polyanta</i>
			<i>Chaenomeles</i>		<i>Chaenomeles japonica</i>
			<i>Malus</i>		<i>Malus niedzwetsyana</i>
			<i>Cydonia</i>		<i>Cydonia oblonga</i>
			<i>Crataegus</i>		<i>Crataegus oxyacantha</i>
15	<i>Bignoniaceae</i>	1	<i>Catalpa</i>	2	<i>Catalpa speciosa</i> <i>Catalpa bignonioides</i>
16	<i>Rutaceae</i>	1	<i>Phellodendron</i>	1	<i>Phellodendron amurense</i>
17	<i>Anacardiaceae</i>	1	<i>Rhus</i>	1	<i>Rhus typhina</i>
18	<i>Hydrangeaceae</i>	2	<i>Deutzia</i> <i>Hydrangea</i>	2	<i>Deutzia scabra</i> <i>Hydrangea macrophylla</i>
19	<i>Saxifragaceae</i>	1	<i>Philadelphus</i>	1	<i>Philadelphus coronarius</i>
20	<i>Paeoniaceae</i>	1	<i>Paeonia</i>	1	<i>Paeonia suffruticosa</i>
21	<i>Cornaceae</i>	1	<i>Cornus</i>	2	<i>Cornus alba</i> <i>Cornus sanguinea</i>
22	<i>Buxales</i>	1	<i>Buxus</i>	1	<i>Buxus sempervirens</i>
23	<i>Platanaceae</i>	1	<i>Platanus</i>	1	<i>Platanus orientalis</i>
24	<i>Elaeagnaceae</i>	1	<i>Hippophae</i>	1	<i>Hippophae rhamnoides</i>
25	<i>Celastraceae</i>	1	<i>Euonymus</i>	2	<i>Euonymus verrucosus</i> <i>Euonymus europaeus</i>
26	<i>Simaroubaceae</i>	1	<i>Ailanthus</i>	1	<i>Ailanthus altissima</i>
27	<i>Juglandaceae</i>	1	<i>Juglans</i>	1	<i>Juglans regia</i>
28	<i>Sapindaceae</i>	2	<i>Acer</i>	6	<i>Acer platanoides</i> <i>Acer pseudoplatanus</i> <i>Acer tataricum</i> <i>Acer negundo</i> <i>Acer saccharum</i>
			<i>Aesculus</i>		<i>Aesculus hippocastanum</i>

Якщо розглядати співвідношення кількості представників окремих інтродукованих видів до загальної кількості деревних рослин парку, то можна зробити висновок, що найпоширенішими є *Syringa vulgaris*, *Aesculus hippocastanum* L., *Picea pungens* Engelm., а найменш поширеними – *Pseudotsuga menziesii* (Mirb.) Franco, *Castanea sativa* Mill., *Phellodendron amurense* Rupr.

Чотири види рослин занесено до Червоної книги України: бузок угорський (*Syringa josikaea* J.Jacq. ex Rchb.), модрина польська (*Larix polonica* Racib. ex Wóycicki), півонія деревовидна (*Paeonia suffruticosa* Andrews), тис ягідний (*Taxus baccata* L.).

Висновки і перспективи подальших досліджень. Видовий склад дендрофлори Рівненського парку культури і відпочинку досить багатий і нараховує понад 160 видів, які належать до 31 родини. *Pinophyta* представлені 3 родинами і 10 родами, а *Magnoliophyta* – 28 родинами і 49 родами. Найчисленнішими родинами за кількістю видів є: *Rosaceae* (17 видів) та *Pinaceae* (15 видів). Частка інтродукованих видів дендрофлори парку становить 65,8%. У складі дендрофлори парку трапляються види, занесені до Червоної книги України: *Syringa josikaea* J.Jacq. ex Rchb., *Larix polonica* Racib. ex Wóycicki, *Paeonia suffruticosa* Andrews, *Taxus baccata* L.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у проведенні аналізу дендрофлори інших парків м. Рівного (парку Молоді, гідропарку, парку «Ювілейний» та ін.).

Література

1. Панасенко Т. В. Дендрофлора парків Полтавщини: сучасний стан, шляхи збереження та розвитку : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. біол. наук : спец. 03.00.05 «Ботаніка» / Т. В. Панасенко. – К., 2007. – 20 с.
2. Немерцалов В. В. Дендрофлора міста Одеси (формування, сучасний стан, перспективи оптимізації) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. біол. наук : спец. 03.00.05 «Ботаніка» / В. В. Немерцалов. – К., 2008. – 21 с.
3. Ситнік С. А. Дендрофлора парку ім. Т. Г. Шевченка м. Дніпропетровськ / С. А. Ситнік, В. П. Бессонова // Науковий вісник національного аграрного університету. – 2010. – Вип. 152.1. – С. 159–165.
4. Пономарьова О. А. Дендрофлора парку ім. Ю. Гагаріна у Дніпропетровську / О. А. Пономарьова, В. П. Бессонова, О. Є. Іванченко // Науковий вісник НЛТУ України. – 2014. – Вип. 24.1. – С. 63–69.
5. Сиплива Н. О. Фітоценотична структура дендрофлори парків-пам'яток садово-паркового мистецтва Вінниччини / Н. О. Сиплива // Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. – Вип. 22.14. – С. 84–89.
6. Орлов О. О. Дендрофлора парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва ім. Ю. Гагаріна (м. Житомир) / О. О. Орлов, В. Т. Харчишин // Лісівництво і агролісомеліорація. – Харків : Вид-во УкрНДІЛГА. – 2011. – Вип. 119. – С. 112–118.
7. Чонгова А. С. Дендрофлора парків-пам'яток садово-паркового мистецтва Запорізької області (структура, екологічна оцінка, декоративність) : дис. ... канд. біол. наук : спец. 06.03.01 «Лісові культури та фітомеліорація» / Чонгова Аліна Сергіївна. – К. : Либідь, 2013. – 293 с.
8. Дудин Р. Б. Старовинні парки Львівщини – осередки культурної дендрофлори / Р. Б. Дудин // Науковий вісник НУБіП України. – К. : Вид-во НУБіП України. – 2010. – Вип. 152. – Ч. 1. – С. 186–189.
9. Гончаренко Я. В. Систематичний та декоративний аналіз дендрофлори парку «Перемога» (м. Харків) / Я. В. Гончаренко // Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Біологія та валеологія. – 2014. – Вип. 16. – С. 71–76.
10. Марчук О. О. Біорізноманіття деревних видів у дендраріях і парках Харківщини та перспективи їх використання в лісовому господарстві й озелененні : автореф. дис... канд. с.-г. наук : 06.03.01 «Лісові культури та фітомеліорація» / Марчук Ольга Олексіївна. – Х., 2006. – 20 с.
11. Бродович Т. М. Деревья и кустарники запада УССР : атлас / Т. М. Бродович, М. М. Бродович. – Львов : Вища школа, 1979. – 251 с.
12. Дендрофлора України. Дикорослі та культивовані дерева й кущі. Голонасінні : довідник / [М. А. Кохно, В. І. Гордієнко, Г. С. Захаренко та ін.]; за ред. М. А. Кохна, С. І. Кузнєцова. – К. : Вища шк., 2001. – 207 с.

13. Дендрофлора України. Дикорослі та культивовані дерева й кущі. Покритонасінні. Частина I : довідник / [М. А. Кохно, Л. І. Пархоменко, А. У. Зарубенко та ін.] ; за ред. М. А. Кохна. – К. : Фітосоціоцентр, 2002. – 448 с.
14. Дендрофлора України. Дикорослі та культивовані дерева й кущі. Покритонасінні. Частина II : довідник / [М. А. Кохно, Н. М. Трофименко, Л. І. Пархоменко та ін.] ; за ред. М. А. Кохна та Н. М. Трофименко. – К. : Фітосоціоцентр, 2005. – 716 с.

References

1. Panasenko T.V. (2007) *Dendroflora of parks in the Poltava region: its current state, ways of protection and development* : Thesis for Candidate's Degree of Biological Sciences in speciality 03.00.05 – botany. Kyiv, M.M. Gryshko National Botanical Garden of National Academy of Sciences of Ukraine. (in Ukr.)
2. Nemertsalov V. V. (2008). *Dendroflora of Odessa (formation, current status, prospects of optimization)*: Thesis for Candidate's Degree of Biological Sciences in speciality 03.00.05 – botany. Kyiv. (in Ukr.)
3. Sytnik S. (2010). *Dendroflora of park Shevchenko m. Dnipropetrovsk*. Naukovyy visnyk Natsionalnoho Ahrahnoho Unyversyteta (Scientific Bulletin of National Agrarian University), Vol. 152.1, P. 159–165. (in Ukr.)
4. Ponomarev O. A., Bessonova V. P., Ivanchenko A. E. (2014). *Dendroflora of park Yuri Gagarin in Dnipropetrovsk*. Naukovyy visnyk NLTU Ukrayiny (Scientific Bulletin NLTU Ukraine), Vol. 24.1, P. 63–69. (in Ukr.)
5. Syplyva N. O. (2012) *Phytocoenotic structure dendroflora of parks, monuments of landscape art Vinnichiny*. Naukovyy visnyk NLTU Ukrayiny (Scientific Bulletin NLTU Ukraine), Vol. 22.14, P. 84–89. (in Ukr.)
6. Orlov O. O., Harchishin V. T. (2011) *Dendroflora of park monument landscape gardening arts Yuri Gagarin in Zhitomir*. Lisivnytstvo y ahrolisomelioryatsiya (Agroforestry), Kharkiv, Vol. 119, P. 112–118. (in Ukr.)
7. Chonhova A. (2013). *Dendroflora parks, monuments of landscape art Zaporozhye region (structure, environmental assessment, decorative)*: Thesis for Candidate's Degree of Agricultural Sciences in speciality 06.03.01 «Forest plantations and phytomelioration». Kyiv: Lybid. (in Ukr.)
8. Dudyn R. B. (2010). *Ancient parks Lviv – the cultural centers dendroflora*. Naukovyy visnyk NUBiP Ukrayiny (Scientific Bulletin NUBiP Ukraine), Vol. 152, Part. 1, P. 186–189. (in Ukr.)
9. Goncharenko Ya.V. (2014). *A systematic and decorative analysis of the dendroflora of the «Victory» park in Kharkiv*. Zbirnyk naukovykh prats Kharkivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni H. S. Skovorody. Biolohiya ta valeolohiya (Scientific works of Kharkiv National Pedagogical University GSSkovoroda. Biology and valueology), Vol. 16, P. 71–76. (in Ukr.)
10. Marchuk O.O. (2006) *Biodiversity of tree species in dendraria and parks of Kharkiv region, and prospects of their use in forestry and town gardening*: Thesis for Candidate's Degree of Agricultural Sciences in speciality 06.03.01 «Forest plantations and phytomelioration», Kharkiv, Ukrainian Research Institute of Forestry and Forest Melioration named after H.M.Vysotsky. (in Ukr.)
11. Brodovych T. M., Brodovych M. M. (1979). *Trees and shrubs of the USSR West: Atlas*. Lviv: Vyshcha shkola. (in Rus.)
12. Kohno M. A., Gordienko V.I., Zakharenko G. S. and al. In M. A. Kohno, S. I. Kuznetsova (Ed.). (2001). *Dendroflora Ukraine. Wild and cultivated trees and shrubs. Gymnosperms: directory*. Kyiv: Vyshcha shkola. (in Ukr.)
13. Kohno M. A., Parkhomenko L. I., Zarubenko A. U. and al. In M. A. Kohno (Ed.). (2002). *Dendroflora Ukraine. Wild and cultivated trees and shrubs. Angiosperms. Part I: directory*. Kyiv: Fitosotsiotsentr. (in Ukr.)
14. Kohno M. A., Trofimenko N. M., Parkhomenko L. I. and al. In M. A. Kohno, N. M. Trofimenko (Ed.). (2005). *Dendroflora Ukraine. Wild and cultivated trees and shrubs. Angiosperms. Part II. : Directory*. Kyiv: Fitosotsiotsentr. (in Ukr.)

Summary. Grytsai N. B. The dendroflora of Taras Shevchenko recreation park in Rivne.

Rivne is called the city of greenery and flowers because of the large number of green spaces, parks and gardens, among which the Taras Shevchenko recreation park is marked by the greatest species diversity. However, the parks' dendroflora of the Rivne region and the city of Rivne in particular has not been the subject of special research.

Purpose of the article - to analyze the species composition of Taras Shevchenko recreation park's dendroflora.

Methods - field (trip and stationary), biomorphological, visual.

The study found out that the dendroflora of Shevchenko park has 160 species, 59 genera and 31 families.

